

GROENLINKS

WEERT

SAMEN NAAR EEN EERLIJK EN DUURZAAM WEERT

foto Jos van de Kerkhof

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

[WEERT.GROENLINKS.NL](https://weert.groenlinks.nl)

13 november 2021

SAMENVATTING

Samen naar een eerlijk en duurzaam Weert

Eerlijk, duurzaam en verbindend: dat zijn de waarden die bij GroenLinks centraal staan bij alles wat we doen. Wij werken samen, over gemeentegrenzen, provinciegrenzen, landsgrenzen en de grenzen van politieke partijen heen.

GroenLinks is een beweging van onderop. Wij zien erop toe dat iedereen kan meedoen. Wij stimuleren alle ideeën die eerlijkheid en duurzaamheid in de regio bevorderen. GroenLinks wil dat Weert een Ja-gemeente wordt, die openstaat voor vernieuwing en bewonersinitiatieven.

Samen met alle inwoners gaan we voor een eerlijke, duurzame en gezonde toekomst, waarbij de natuur, de economie en het welzijn van mensen hand in hand gaan. We focussen op wat mensen wél kunnen. Professionele zorg is voorhanden als dat nodig is. We maken gebruik van de vaardigheden en de kracht van ál onze inwoners. Deze zetten we in om uitdagingen op het gebied van taal, armoede, eenzaamheid en uitsluiting te overwinnen.

We voeren een actief huisvestingsbeleid om op korte termijn betaalbaar, duurzaam en eerlijk wonen mogelijk te maken. Van leegstaande panden maken we bijvoorbeeld kleine, energieneutrale woon- en werkeenheden. Nooit mag kwetsbare natuur opgeofferd worden voor woningbouw.

GroenLinks zet in op verduurzaming van de landbouw en zorgt ervoor, dat het buitengebied van Weert een aantrekkelijke omgeving wordt voor iedereen.

Het centrum van Weert wordt het bruisend hart van een gezonde groene regio. Goed bereikbaar per fiets en openbaar vervoer. Jongeren en nieuwkomers geven het cultuuraanbod een nieuwe impuls. Duurzame startups en sociale ondernemers krijgen de ruimte in het centrum van Weert. Ondernemers zetten innovatie in om te werken aan duurzaamheid.

Dit is de gemeente die wij willen zijn. En dat willen we samen met alle inwoners bereiken. Met bevologenheid, inzet en creativiteit. Met optimisme en strijdvaardigheid. Doe met ons mee en stem GroenLinks!

INHOUD

1. KANSRIJKE GEMEENTE	4
a. Kansen voor iedereen	
b. Inwoners betrekken	
c. Proactieve aanpak taal- en rekenproblemen	
d. Toegankelijk onderwijs	
e. Aandacht voor lokale ondernemers	
f. Groene banen	
g. Armoede en schulden: preventie en medemenselijkheid	
h. Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen VN omarmen	
2. DUURZAME GEMEENTE	8
a. Samenwerken aan groene energie	
b. Een eerlijke energietransitie biedt kansen!	
c. Afval en zwerfafval terugdringen	
d. Circulair bouwen	
e. Energiebesparing bij bedrijven	
f. De gemeente geeft het goede voorbeeld	
3. GEZONDE GEMEENTE	12
a. Omgevingsvisie	
b. Schone lucht	
c. Gezonde landbouw	
d. Minder vervuilende auto's	
e. Omgaan met klimaatverandering	
f. Gezonde regio voor mens én dier	
4. ZORGZAME GEMEENTE	16
a. Vertrouwen in mensen	
b. Motiverende bijstand – op weg naar het basisinkomen	
c. Preventieve jeugdzorg	
d. Voldoende zorgaanbod	
e. Mee in digitalisering	
f. Transparant meldpunt	
g. Veiligheid	
h. Zorg en huisvesting	
5. LEEFBARE GEMEENTE	20
a. Iedere wijk en ieder dorp telt	
b. Eerlijke en betaalbare huisvesting	
c. Alternatieve woonvormen	
d. Inbreiding – geen uitbreiding van bebouwing	
e. Autoluwe nieuwbouw	
f. Betere huisvesting arbeidsmigranten	
6. LEVENDIGE GEMEENTE	23
a. Prikkelende kunst en cultuur	
b. Weert regisseert cultuuraanbod	
c. Cultureel erfgoed beschermen	
d. Samen bewegen: gezond én sociaal	
e. Ja voor groene, sociale en culturele initiatieven	
f. Diversiteit kleurt ons leven	
7. FINANCIËN OP GROEN	27

1. KANSRIJKE GEMEENTE

Wij willen dat iedereen de kans krijgt om te zijn wie hij of zij wil zijn. Waar het niet uitmaakt waar je geboren bent of hoe jij of je ouders opgeleid zijn. Of je goed kunt rondkomen of in de schulden zit. Of je al jaren in de regio woont of hier pas bent komen wonen. Iedereen verdient de kans om zich een leven lang te blijven ontwikkelen. Dat betekent dat we goed onderwijs aanbieden voor iedereen. En iedereen krijgt toegang tot de banen van de toekomst.

GroenLinks wil dat de gemeente barrières wegneemt voor mensen met een beperking en voor mensen met taal- en rekenproblemen. Iedereen kan bijdragen aan een eerlijke, gezonde en duurzame samenleving vanuit eigen interesses en mogelijkheden. Sociale principes, eerlijk delen en duurzaamheid vinden we belangrijker dan rendement.

Alle inwoners hebben recht op passend werk, betaalbare woonruimte, goed voedsel, internet, sport, sociale activiteiten, toegang tot kinderopvang, deelname aan schooluitjes, kleding, schoenen én een gezonde leefomgeving.

GroenLinks staat voor een innovatieve en preventieve armoedeaanpak. Alle mensen met betaalproblemen moeten worden bereikt. Door afspraken met woningbouwcorporaties, scholen, energieleveranciers en zorgverzekeraars kunnen vaste lasten beheersbaar blijven en worden betaalproblemen onmiddellijk gesignaleerd en aangepakt.

GroenLinks wil de economische zelfstandigheid van ouders structureel verbeteren. Ouders krijgen ruimte om te werken aan persoonlijke ontwikkeling. Vroeg-, voor- en naschoolse kinderopvang moet beschikbaar zijn voor alle kinderen, liefst tot de leeftijd van 12 jaar.

a. KANSEN VOOR IEDEREEN

GroenLinks wil dat iedereen eerlijke kansen krijgt om mee te doen in de maatschappij. Dat geldt voor mensen met een beperking, mensen die moeite hebben met het Nederlands, bijstandsgerechtigden, werkzoekenden en mensen die met armoede en/of schulden worstelen.

De gemeente geeft het goede voorbeeld. Het personeelsbestand van de gemeente is een afspiegeling van de lokale samenleving. Weert voert een actief personeelsbeleid waarin diversiteit en inclusiviteit een belangrijke plek innemen.

De gemeente ziet erop toe, dat alle instellingen die zij contracteert, zorgdragen voor goed werkgeverschap en een fatsoenlijk loon.

b. INWONERS BETREKKEN

Samenwerken aan een gemeenschappelijk doel leidt tot saamhorigheid. GroenLinks wil daarom dat inwoners via lokale burgerberaden (een groep door loting aangewezen mensen) een centrale rol gaan spelen in de lokale energietransitie en de klimaatcrisis.

Burgerfora of burgerberaden zijn op allerlei domeinen toepasbaar. Groen Links wil een beleid om democratische besluitvorming een duidelijkere plaats te geven binnen de lokale politiek.

GroenLinks wil projecten faciliteren die Pro Demos aanbiedt voor scholen. Kinderen op de basisschool en de middelbare school kunnen zo zelf ervaren hoe ze invloed kunnen uitoefenen en kunnen meebeslissen.

c. PROACTIEVE AANPAK TAAL- EN REKENPROBLEMEN

GroenLinks is groot voorstander van actief beleid om ervoor te zorgen dat alle kinderen vanaf 2 jaar naar een peutergroep of kinderdagverblijf gaan. Dit voorkomt achterstanden in taal en leren, die op latere leeftijd moeilijker in te lopen zijn.

GroenLinks wil ouders van kinderen met een taalachterstand cursussen aanbieden. Weert doet mee aan het landelijke initiatief “Gelijke Kansen Alliantie”.

Bij de uitvoering van de participatiewet, de WMO en de schuldhulpverlening moeten taalproblemen structureel gesignaleerd worden. Het lokale taalnetwerk wordt versterkt en breidt zich uit. Het Bibliocenter, Gilde Educatie, Punt Welzijn en De Risse worden ondersteund in de ontwikkeling van een aantrekkelijk aanbod om taalvaardigheden te verbeteren. Waar nodig worden tolken ingezet.

De gemeente stimuleert werkgevers om laaggeletterdheid op de werkvloer aan te pakken via het werkgeversservicepunt, het Leerwerkloket en bij het Regionaal Mobiliteitsteam.

De gemeente neemt toegankelijke dienstverlening en het gebruik van eenvoudige taal (maximaal B1) op in het gemeentelijk beleid. De gemeente geeft het goede voorbeeld door in bewonersbrieven, op digitale formulieren en op gemeentelijke websites eenvoudige taal te gebruiken. Dit wordt ook gevraagd van organisaties als BSGW, gemeentelijke schuldhulpverlening en welzijnsorganisaties.

d. TOEGANKELIJK ONDERWIJS

GroenLinks vraagt de gemeente om subsidies in te zetten om scholen te verduurzamen en te zorgen voor groenblauwe en toegankelijke speelplaatsen. Dit geldt in het bijzonder voor de nieuwe school op Boshoven en de Vrije School die zich naar verwachting in september 2022 in Weert zal vestigen.

GroenLinks wil dat een Aandachtsfunctionaris Passend Onderwijs binnen de gemeente zich gaat inzetten voor de beste ondersteuning voor kinderen met een bijzondere zorgvraag. Doel is om de mogelijkheden van passend onderwijs bij meer

ouders en leerlingen bekend te maken.

GroenLinks wil dat de gemeente Weert in de Lokale Educatieve Agenda mogelijkheden bespreekt om te komen tot brede brugklassen op verschillende locaties.

GroenLinks wil investeren in onafhankelijke klimaateducatie, ook voor volwassenen.

GroenLinks wil actief gemeentelijk beleid om kinderopvang toegankelijk te maken voor ouders. Dit kan door hulp te bieden bij het aanvragen van kinderopvangtoeslag en door beleid op te stellen voor kinderen die om medische of sociale oorzaken risico lopen op sociaal-emotionele of cognitieve ontwikkelingsproblemen of -achterstand.

Op elke leeftijd is het ontwikkelen van jezelf belangrijk, aangeleerde kennis is snel verouderd. GroenLinks wil inzetten op het blijvend ontwikkelen van vaardigheden als probleemoplossend vermogen, creativiteit, kritisch nadenken en samenwerken. Wanneer iemand werkeloos raakt, moet omscholing naar kansrijke beroepen gefaciliteerd worden.

e. AANDACHT VOOR LOKALE ONDERNEMERS

Het midden- en kleinbedrijf is de banenkampioen van Nederland. Deze honderdduizenden ondernemers spelen met hun lokale en regionale betrokkenheid een onmisbare economische en sociale rol in de samenleving. Wij zorgen ervoor dat het midden- en kleinbedrijf ook na de coronacrisis deze rol kan blijven spelen. Wij doen dit onder andere met stimuleringsmaatregelen voor groen en sociaal ondernemerschap, hulp bij digitalisering, mkb-vriendelijke aanbestedingen door de overheid en het gemakkelijker maken van Europese samenwerking. We zorgen voor een eerlijk speelveld voor het midden- en kleinbedrijf ten opzichte van grote bedrijven.

Lokale ondernemers vervullen een belangrijke rol in de buurt en zijn belangrijk voor de sociale cohesie. We beschermen ondernemers tegen forse huurstijgingen en speculatie op hun huurpand

f. GROENE BANEN

GroenLinks wil dat ondernemers die gevestigd zijn of zich willen vestigen in Weert maatschappelijk betrokken werkgevers zijn. Dat betekent, dat zowel theoretisch als praktisch opgeleide jongeren uit de regio zich hier kunnen blijven ontwikkelen en in onze regio kunnen blijven wonen en werken. GroenLinks wil graag dat de mogelijkheden onderzocht worden om dependances van opleidings- en onderzoeksinstituten naar Weert te halen. Ook een Rijksdienst zou zich prima in Weert kunnen vestigen.

Bij banen voor de toekomst denkt GroenLinks aan banen die ontstaan door de energietransitie, door verduurzaming en door het ontwikkelen van een circulaire economie. GroenLinks zal bedrijven ertoe aanzetten om actief te innoveren op deze gebieden, zodat er meer groene banen komen voor zowel theoretisch als praktisch geschoolden. Innovatieve ondernemingen zijn immers de aanjagers van een groene en eerlijke economie.

g. ARMOEDE EN SCHULDEN: PREVENTIE EN MEDEMENSELIJKHEID

Mensen die met armoede en/of schulden worstelen, worden niet aan hun lot overgelaten. De gemeente staat ze bij met raad en daad door een laagdrempelig loket te creëren.

De gemeente draagt bij aan het voorkómen van schulden door met mensen mee te denken en proactief en creatief te handelen, bijvoorbeeld wanneer aanvraagformulieren per abuis niet volledig zijn. Bij verminderde verwijtbaarheid moet

terughoudend worden omgegaan met het opleggen van boetes en sancties. In alle gevallen moet naar passende oplossingen gezocht worden voor inwoners in de knel.

GroenLinks wil dat iedereen die met armoede te maken krijgt weet welke mogelijkheden er binnen de gemeente zijn. De inzet van professionele ervaringsdeskundigen kan helpen bij het vinden van een passende oplossing. Het geld voor armoedebeleid moet primair ten goede komen aan de mensen die het betreft. GroenLinks wil monitoren welke armoederegelingen kinderen en volwassenen daadwerkelijk helpen om uit de armoede te komen.

h. DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN VN OMARMEN

GroenLinks wil dat Weert de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties gaat omarmen. Dit zijn zeventien doelstellingen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis.

2. DUURZAME GEMEENTE

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. We worden nu al geconfronteerd met de ingrijpende gevolgen ervan. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vraagt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer: we moeten nú samen de handen uit de mouwen steken. GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Weert bovenaan op de politieke agenda staan.

GroenLinks wil meer samenwerking tussen en met de energiecoöperaties die de regio rijk is. Weert moet concrete invulling geven aan de Regionale Energiestrategie (RES) Noord- en Midden-Limburg. Onder andere met gezamenlijke duurzaamheidsprojecten zorgt Weert voor versnelling van de energietransitie. Hiermee realiseert Weert de doelstellingen, om in 2030 de energiebehoefte te halveren, in 2040 energieneutraal te zijn en uiteindelijk in 2050 aardgasvrij te zijn.

Wij willen dat de energietransitie eerlijk verloopt, samen met onze inwoners wordt vormgegeven en uitgevoerd, en dat projecten duurzaam en met zorg voor natuur en biodiversiteit worden ontwikkeld.

De energietransitie mag de inkomensongelijkheid niet verder vergroten: de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Inwoners met beperkte financiële middelen krijgen meer mogelijkheden om mee te profiteren van coöperatieve energieprojecten en duurzame energie.

GroenLinks stimuleert energieneutraliteit, gebruik van duurzame materialen en vergroening via vergunningen, subsidies en aanbestedingen. GroenLinks ziet een voortrekkersrol voor de gemeente Weert in de warmtetransitie van de hele regio.

GroenLinks maakt zich sterk voor een circulaire economie. Grondstoffen komen uit de regio en blijven in de regionale kringloop behouden. Weert zet in op korte ketens, hergebruik van grondstoffen, en vervult een voorbeeldfunctie door beleid te ontwikkelen en maatregelen te nemen waarbij de hoeveelheid restafval vermindert.

a. SAMENWERKEN AAN GROENE ENERGIE

Het is duidelijk dat aardgas, aardolie en kolen op termijn geen houdbare energiebronnen zijn. GroenLinks is voor lokale opwekking van energie door middel van windparken, zonneparken en zonnepanelen op daken. Door de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet en doordat het nog niet mogelijk is om energie efficiënt op te slaan voor toekomstig gebruik, zien wij een windpark gecombineerd met een zonneveld op dit moment als het best beschikbare alternatief.

Om de opbrengsten in deze regio te houden en om grondspeculatie tegen te gaan, wil GroenLinks dat elk wind- of zonne-energie project volledig coöperatief ontwikkeld wordt. Het landelijke ontwikkelfonds voor coöperaties kan hierbij helpen. GroenLinks ziet graag dat alle energiecoöperaties uit de regio actief betrokken worden bij de aanbesteding. Samenwerking tussen gemeenten is belangrijk om tot een goede ruimtelijke inpassing te komen.

Wij vinden lokale participatie essentieel voor het benodigde maatschappelijk draagvlak. Mensen zonder eigen dak of grond krijgen ook de mogelijkheid om in hun directe omgeving mee te investeren in duurzame energie. Weert ondersteunt bewonersinitiatieven, stelt daken en geluidsschermen beschikbaar en faciliteert coöperatieve projecten voor energieopwekking. Het project Nering Bögel in Weert is een mooi voorbeeld.

Naast initiatieven die de lokale productie van groene energie stimuleren, omarmt

GroenLinks ook lokale initiatieven voor decentrale opslag van energie. Groene waterstof is een vorm van schone energie voor zaken die moeilijk op elektriciteit kunnen draaien, zoals de industrie en zwaar transport. GroenLinks wil bedrijven stimuleren meer te elektrificeren en over te stappen van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen zoals groene waterstof.

b. EEN EERLIJKE ENERGIETRANSITIE BIEDT KANSEN!

GroenLinks wil alle Weertenaren enthousiasmeren om hun woning energiezuinig te maken. Daarbij vinden we het belangrijk, dat ook inwoners met beperkte financiële middelen meedoen aan de energietransitie. Van energiecoaches krijgen zij gratis advies en hulpmiddelen als tochtstrips, ledlampen, radiatorfolie, luchtkwaliteitsmeters, etc. Door mensen zonder baan tot energiecoach op te leiden vangen we drie vliegen in één klap: mensen verbruiken minder energie, de energierekening gaat omlaag én de werkloosheid loopt terug.

GroenLinks ondersteunt het project Warm Wonen Weert, waarin partijen samen aan de slag gaan om de bestaande woningvoorraad in Weert te verduurzamen. Daarnaast vindt GroenLinks het belangrijk dat er tijdens het isoleren van gebouwen voldoende aandacht wordt besteed aan ventilatie. GroenLinks pleit voor het ter beschikking stellen van luchtkwaliteitsmeters waarmee iedereen zelf CO₂-waarden kan controleren.

De energietransitie biedt de mogelijkheid om samen met UWV, werkgevers, vakbonden en onderwijsinstellingen meer mensen aan werk te krijgen. GroenLinks wil ondernemers, onderzoeksinstituten en opleidingen uit de wijde omgeving met elkaar verbinden om mensen in de regio Weert op te leiden voor een duurzame energietechnologiesector.

Door bewoners te laten samenwerken in pilotprojecten om hun huizen of gebouwen te verduurzamen, of schone energie op te wekken, leren zij elkaar al doende kennen in een gemeenschappelijk doel. De ervaring leert, dat dit leidt tot meer saamhorigheid in de wijk. GroenLinks moedigt bewonersinitiatieven aan die leiden tot samenwerking in duurzaamheid.

c. AFVAL EN ZWERFAFVAL TERUGDRINGEN

Het terugdringen van de hoeveelheid restafval en zwerfafval gebeurt het meest effectief bij de bron. Bij bouw- of herstelwerkzaamheden zal de gemeente erop toezien dat er geen zwerfafval in de omgeving belandt. Bij het aanleggen en renoveren van wegen en vergelijkbare projecten mag geen materiaal gebruikt worden dat vermengd is met plastic of andere milieubelastende stoffen. Supermarkten, winkeliers, fastfoodketens en bedrijven vragen we om beleid waarmee afvalstromen geminimaliseerd worden. Evenementen verduurzamen we door in de vergunningverlening bijvoorbeeld gebruik van navulbare flesjes, bekers en watertaps op te nemen.

GroenLinks is voor gescheiden afvalinzameling. GroenLinks zet in op differentiële tarieven (diftar), waarbij huishoudens die minder restafval aanbieden een lagere afvalstoffenheffing krijgen. Om te voorkomen dat dit tot extra zwerfafval leidt, wil GroenLinks een hoog vast deel en een laag variabel deel laag. Minima kunnen een gedeeltelijke kwijtscheldingsregeling aanvragen net als mensen met veel medisch afval. Mensen zonder auto krijgen de mogelijkheid om kosteloos grofvuil op te laten halen.

We zien in Weert te vaak overvolle afvalcontainers voor glas, plastic, metaal en drankkartons, met als gevolg afvaldumping. Om dit te voorkomen zet GroenLinks zich in voor meer afvalinzamelpunten. Een afvalinzamelpunt moet voldoende capaciteit hebben voor de Weertenaren in de omgeving. Met nieuwbouw moet worden gekeken

naar mogelijkheden voor nieuwe afvalinzamelpunten.

Te vaak worden goede materialen bestempeld als afval. Alle initiatieven om de levensduur van spullen te verlengen zoals het gebruik van apps, repair cafés, ruilwinkels en tweedehandswinkels worden door GroenLinks met enthousiasme begroet. Creatief gebruik van levensmiddelen met een verlopen houdbaarheidsdatum wordt gestimuleerd.

d. CIRCULAIR BOUWEN

We bouwen circulair. Circulariteit – waarbij kringlopen zich sluiten en afval een grondstof is – wordt een vast criterium bij gronduitgifte, aanbestedingen en vergunningen. Dat betekent dat er bij nieuwbouw minder milieubelastende materialen mogen worden gebruikt en meer gerecyclede materialen moeten worden ingezet.

GroenLinks staat voor duidelijke prestatieafspraken met woningcorporaties over het ontwikkelen naar betaalbare CO₂ neutrale woningen in onze gemeente. In Weert is een mooi begin gemaakt. Met subsidie uit het Transitiefonds Limburgse Woningmarkt zijn zestien sociale huurwoningen van duurzaam hout gebouwd. Door meer huizen van hout in plaats van beton en staal te bouwen kan veel CO₂-winst worden behaald.

e. ENERGIEBESPARING BIJ BEDRIJVEN

Juist bij het bedrijfsleven is grote CO₂-winst te behalen. GroenLinks wil er daarom op toezien dat bedrijven werk maken van energiebesparing. Elke investering die binnen vijf jaar wordt terugverdiend, moet verplicht gedaan worden volgens de Wet Milieubeheer. GroenLinks wil ook het MKB stimuleren om energie te besparen waar dat kan.

GroenLinks wil dat bedrijven die zich in de gemeente vestigen een duurzaamheidsplan opstellen. Hierin wordt aangegeven hoe zij op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier gaan ondernemen.

f. DE GEMEENTE GEEFT HET GOEDE VOORBEELD

GroenLinks staat voor maximale CO₂-reductie binnen de eigen gemeentelijke organisatie; de gemeente gebruikt groene stroom, isoleert maatschappelijk vastgoed (scholen, sportvoorzieningen etc.) en legt zonnepanelen op de daken. Ook zet de gemeente zich actief in voor verduurzaming in de keten (leveranciers, onderaannemers etc.). Om ervoor te zorgen dat deze beloften niet vrijblijvend zijn wil GroenLinks dat Weert zich via de CO₂ prestatieladder laat certificeren.

Onze gemeente koopt circulair in. Circulariteit wordt in alle aanbestedingen een criterium. Met een circulair inkoopbeleid geven we lokale en regionale leveranciers een extra stimulans om circulair te worden. Het uitgangspunt voor iedereen moet zijn dat circulair gebruik van stoffen veilig en verantwoord gebeurt.

GroenLinks maakt zich zorgen over het functioneren van de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord. Door de afwijkende organisatievorm in deze regio zijn er zorgen ontstaan over vermijdbare milieu- en gezondheidsschade. De gemeente Weert heeft wettelijke verantwoordelijkheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving die nooit ondergeschikt gemaakt mogen worden aan overwegingen op het gebied van kosten of efficiëntie.

3. GEZONDE GEMEENTE

Voldoende groen en natuur is onmisbaar voor ons welzijn, voor de ontwikkeling van onze kinderen en voor het voortbestaan van mens en dier. GroenLinks koestert de prachtige natuur die Weert rijk is en kiest voor groen en sociaal. Voor geluk en gezondheid. We beschermen onze aarde en alles dat leeft. GroenLinks wil schone lucht, kwetterende vogels en kinderen die zorgeloos op straat spelen.

Het gaat niet goed met onze natuur. Diersoorten sterven in rap tempo uit. Groen, biodiversiteit en natuur hebben plaats gemaakt voor stenen, auto's en asfalt, logistieke bedrijven en intensieve veehouderij. Het landschap verdoost, verrommelt en verdroogt. Gebrek aan groen maakt ongelukkig en is ongezond.

GroenLinks komt op voor wat waardevol en kwetsbaar is. GroenLinks stelt de kwaliteit van grond, water, lucht én de kwaliteit van leven centraal. Dat doen we bij ieder bouwproject, bij elke aanpassing van de openbare ruimte en bij ieder toekomstplan. Dat vraagt om visie, om een integrale blik en een radicale herverdeling van onze ruimte.

In Weert en omgeving worden natuurgebieden gescheiden van woonkernen door oude en nieuwe moerasontginningen. Bermen en sloten zijn hierin belangrijke ecologische verbindingzones. GroenLinks zorgt voor een natuurvriendelijk beheer van bermen en sloten.

We beschermen onze natuur, gaan ons landschap herstellen en versterken, en maken onze omgeving weerbaarder tegen klimaatverandering. Tegen extreme hitte, extreme droogte en wateroverlast tijdens hoosbuien. Of het nu gaat over mens, dier, of onze aarde: GroenLinks zet groen geluk op één.

a. OMGEVINGSVISIE

De leefomgeving, biodiversiteit, sociale opgaven en de toekomst van onze aarde zijn belangrijker dan rendementsdenken. Maatschappelijke waarde en groen worden leidende principes in de lokale Omgevingsvisie en bij gemeentelijke aanbestedingen. We gaan de ecologische waarde van onze landschappen en natuur herstellen door landschapsreconstructies. We zien de kanalenviersprong als hét verbindende element binnen de regio. We vergroten de biodiversiteit, beschermen dierenwelzijn en gaan verdroging tegen.

Alle inwoners hebben recht op ruimte voor groen, gezond water en gezonde lucht. GroenLinks wil een prominente plaats voor de fiets in de omgevingsvisie. In overleg met de Dierenbescherming kunnen verkeersmaatregelen nodig zijn om dieren in het wild te beschermen. GroenLinks wil géén nieuwe blokkendozen in het landschap als die niet tot duurzame banen leiden en slechts ten koste gaan van groen en luchtkwaliteit. GroenLinks wil een landschapsinclusief omgevingsbeleid voeren, waarbij energie- en mobiliteitstransitie slim worden ingepast in het ruimtegebruik. Milieucriminaliteit wordt actief opgespoord en bestraft.

b. SCHONE LUCHT

Inwoners verdienen het om beschermd te worden tegen luchtverontreiniging en stankoverlast door wegverkeer, bedrijven en intensieve veehouderij. GroenLinks streeft ernaar dat inwoners van Weert geen hinder ondervinden van stank, door aan te sturen op passende maatregelen bij de bron.

De regio Weert is bekend vanwege de hoge fijnstof-concentraties. Desondanks

ontbreken meetpunten van het RIVM in de wijde omgeving. GroenLinks vindt dat er ten minste één luchtkwaliteitsmeetpunt in Midden-Limburg-West moet komen.

c. GEZONDE LANDBOUW

Productie van vlees en eieren voor de wereldhandel, die gepaard gaat met invoer van veevoer en kunstmest, met verontreiniging van onze bodem en lucht, om de producten vervolgens tegen lage prijzen weer te exporteren is niet meer van deze tijd. GroenLinks zet zich in voor een gezondere duurzamere landbouw in onze regio.

Om dit te bereiken wil GroenLinks samen met boeren en andere betrokkenen verandering stimuleren en experimenten faciliteren. Agrarische bedrijven die circulair en natuurinclusief werken, met zorg voor bodem, biodiversiteit en omgeving, verdienen immers een eerlijke prijs voor een verantwoord geproduceerd product. De gemeente voorkomt met behulp van haar bestemmingsplannen de vestiging of uitbreiding van intensieve vee-industrie binnen haar grenzen. Verder denken wij aan het instellen van een maximaal aantal dieren per hectare.

GroenLinks werkt samen met het waterschap en met de provincie om water beter vast te houden en de water- en bodemkwaliteit te verbeteren. Randen van bermen en sloten worden niet meer mee geploegd en er komen geen bestrijdingsmiddelen of stalafvoeren meer in terecht. We trekken geen percelen meer samen. Perceelafscheidings zijn van groot belang voor de natuur. Bedrijven laten geen zwerfplastic meer achter in het buitengebied.

d. MINDER VERVUILENDE AUTO'S

GroenLinks zet de omslag naar elektrisch rijden en openbaar vervoer in de hoogste versnelling. GroenLinks wil onderzoeken wat de beste mogelijkheid is om mensen uit alle dorpskernen van de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck zónder eigen auto naar het centrum van Weert te laten reizen. GroenLinks wil dat iedereen toegang krijgt tot duurzaam vervoer, ook wie weinig te besteden heeft.

Online kopen en laten bezorgen via koeriers is booming. In plaats van bestelbusjes naar talloze adressen te laten rijden, pleit GroenLinks voor centrale afhaalpunten per wijk of dorp. Ook stimuleert GroenLinks elektrisch deelvervoer door middel van

elektrische deelfietsen als elektrische deelauto's. Bewoners krijgen de mogelijkheid om autoparkeerplekken in hun wijk of dorp om te zetten naar fietsparkeerplekken, rekening houdend met ecologische waarden.

GroenLinks investeert in de fietsinfrastructuur in de wijde omgeving. Er komen snelfietspaden die alle wijken en dorpskernen met de belangrijkste voorzieningen verbinden. De gemeente zorgt voor aanleg en onderhoud van fietspaden voor dagelijks en recreatief verkeer. Het hoofdnetwerk voor de fiets moet op orde zijn en ontbrekende schakels worden toegevoegd. Het centrum van Weert wordt beter toegankelijk voor fietsen. Waar nodig maken we extra fietsparkeerplekken. In het centrum van Weert zijn fietsers niet verboden maar te gast.

GroenLinks pleit voor nachttreinen voor jongeren en voor goede internationale treinverbindingen. GroenLinks geeft, in plaats van de IJzeren Rijn, de voorkeur aan een spoorverbinding van Brussel via Antwerpen, Eindhoven, Venlo naar Düsseldorf en Duisburg waarbij wijken, dorpen en kwetsbare natuur worden ontzien. Voor duurzaam personenvervoer tussen Weert en Hamont-Achel pleit GroenLinks voor een elektrische busverbinding.

e. OMGAAN MET KLIMAATVERANDERING

Het klimaat verandert. We krijgen steeds vaker te maken met hete en droge periodes, met nattere periodes en wateroverlast. Het is nodig om de negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken. Maatregelen zoals vergroening, groene daken, regenpijpafkoppeling etc. worden daarom met voorrang toegepast rondom zorginstellingen, ziekenhuizen, basisscholen, verpleeghuizen, seniorenflats en andere plaatsen waar jonge of kwetsbaardere mensen samenzijn.

Groen links juicht toe, dat Weert zich in 2019 heeft aangesloten bij 'Steenbreek', een platform dat gemeenten ondersteunt om verstening van de stad en afbreuk aan biodiversiteit tegen te gaan.

Behalve subsidies voor het afkoppelen van regenwater, het aanleggen van groene daken en het isoleren van woningen, wil GroenLinks ook subsidies invoeren voor mensen die tegels vervangen door (gevel)tuinen. Als de gemeente de openbare ruimte aanpast door bijvoorbeeld een speelpark aan te leggen of met het riool aan de slag te gaan, levert dit méér groen, biodiversiteit en klimaatbestendigheid op. GroenLinks wil samen met bewoners kijken waar verbetermogelijkheden zijn voor groen. Groen dat door bewoners samen wordt aangelegd geeft meer verbinding in een wijk of dorp.

GroenLinks wil dat de daken die we hebben goed worden gebruikt. Voor ontwikkelaars die bouwprojecten willen aangaan in onze gemeente geldt het groen, tenzij-principe: zij moeten aangeven waarom er géén groene daken of andere klimaat-adaptieve maatregelen mogelijk zijn, in plaats van andersom.

f. GEZONDE REGIO VOOR MENS ÉN DIER

GroenLinks kiest voor oplossingen waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van mens en dier. Geluidsoverlast van vliegverkeer, motoren, landbouw- en vrachtverkeer moet verminderen. We beoordelen het gebruik van straatverlichting op veiligheid én op mogelijke lichtvervuiling. Overlast door vuurwerk proberen we zoveel mogelijk te beperken en we zijn voor een particulier vuurwerkverbod. Preventie van overlast door plaagdieren willen we bereiken door goede publieksvoorlichting en communicatie.

De gemeente informeert burgers over het belang van het chippen van katten en ondersteunt chipacties. De gemeente biedt financiële ondersteuning bij de TNR-methode (vangen, castreren/steriliseren en vrijlaten) in het kader van haar wettelijke taak ten aanzien van zwervkatten.

De gemeente hanteert een voorkeursbeleid voor circussen zonder dieren. De gemeente stelt aanvullende voorwaarden ten aanzien van het organiseren van evenementen met dieren.

De gemeente maakt goede afspraken met dierenasielen en ambulancediensten over de opvang van dieren en verstrekt een kostendekkende vergoeding. De gemeente ziet toe op afspraken tussen hulpdiensten en dierenasielen over de opvang van huisdieren bij bijzondere omstandigheden van de eigenaar. De gemeente voorziet de dierenambulance in de benodigde parkeervergunningen.

GroenLinks wil natuurlijke droge en natte bufferzones creëren om de drie Natura2000 gebieden, die onze regio rijk is, goed te beschermen. GroenLinks wil natuurgebieden en groenstroken op deze manier met elkaar verbinden. Bermen en slootkanten worden nooit tussen 15 maart en 15 juli gemaaid tenzij de verkeersveiligheid in het geding is. In dat laatste geval wordt er wekelijks gemaaid. Alle bermen en andere groene of blauwe plekken worden voortaan verzorgd en aangelegd volgens de principes van ecologisch beheer.

Als de gemeente een boom kapt, plant ze er twee voor terug. Kappen gebeurt nooit in het broedseizoen. Om bomen te kappen met een bredere omtrek dan 25 cm is een vergunning nodig, zowel voor particulieren als voor bedrijven.

4. ZORGZAME GEMEENTE

Ieder mens heeft politieke, economische en sociale rechten en heeft recht op voedselzekerheid, vrijwaring van armoede en bescherming tegen uitbuiting. Het gaat er om de welvaart zo te verdelen, dat ieder mens verzekerd is van een solide basis voor een gezond en gelukkig leven.

Economische zelfstandigheid draagt bij aan zelfontplooiing. We willen werk ook kunnen combineren met tijd voor de zorg voor onze kinderen, met de mogelijkheid om te blijven leren en met voldoende vrije tijd om andere leuke dingen te doen. Daarbij verdienen we allemaal de zekerheid van een fatsoenlijk inkomen.

De bijstand moet uitgaan van de kracht van mensen. GroenLinks vindt het belangrijk, dat iedereen meedoet in de samenleving, dat iedereen van betekenis is. GroenLinks staat daarom voor een sociaal stelsel op basis van vertrouwen, dat mensen in staat stelt hun talenten te ontwikkelen. Een sociaal stelsel dat iedereen de ruimte biedt te kiezen voor combinaties van scholing, zorg, betaald werk en onbetaalde taken.

Iedereen wil zich graag veilig voelen in zijn eigen woon- en leefomgeving. GroenLinks ziet graag nóg meer aandacht voor het preventieve beleid in de jeugdzorg. De gemeente moet zorgen van ál haar inwoners serieus nemen. Mensen blijven steeds langer thuis wonen. Niet iedereen kan terugvallen op een eigen netwerk. Iedereen die dat nodig heeft, heeft recht op professionele zorg. GroenLinks wil dat iedereen die moeite heeft met digitalisering ondersteuning krijgt.

a. VERTROUWEN IN MENSEN

Bij het beleid op het gebied van armoede, jeugd, welzijn en zorg, wil GroenLinks dat de mensen om wie het gaat altijd volwaardige gesprekspartner zijn. GroenLinks vindt dat je geen effectief beleid kunt ontwikkelen zonder de inbreng van degene voor wie dat beleid is bedoeld. GroenLinks wil niet alleen bij armoedebestrijding gebruik maken van professionele ervaringsdeskundigen, maar ook bij mensen met een zorgvraag. Professionele ervaringsdeskundigen worden al langer ingezet in de ggz, maar nog maar zeer beperkt in het sociaal domein. Ervaringsdeskundigen weten uit eigen ervaring wat wel werkt en wat niet werkt en kunnen andere mensen helpen met de weg naar herstel. Hier horen een goede opleiding en beloning bij.

GroenLinks stelt samenwerking tussen zorgorganisaties en zorgprofessionals voorop. Niet de laagste prijs maar de hoogste kwaliteit moet leidend zijn. Mensen die dat aankunnen, ontvangen een integraal persoonsgebonden budget (PGB) voor alle aspecten van hun leven. Met andere woorden: een PGB voor zorg, werk, wonen én onderwijs.

b. MOTIVERENDE BIJSTAND – OP WEG NAAR HET BASISINKOMEN

GroenLinks wil een bijstand op basis van vertrouwen, zonder tegenprestatie, zonder kleinerende regels. GroenLinks streeft naar een bijstand waar intrinsieke motivatie, keuzevrijheid, ontplooiing, begeleiding en bijverdienmogelijkheden voorop staan. GroenLinks wil dat mensen in de bijstand in onze regio tot € 500 per maand mogen bijverdienen, in plaats van maximaal € 200 in maximaal 6 maanden. GroenLinks is groot voorstander van experimenten met het basisinkomen en verwelkomt deze in onze regio.

Op werkplekken zoals De Risse moeten mensen met een arbeidsbeperking een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Arbeid moet worden beloond met minstens het minimumloon of de geldende CAO. Mensen moeten kunnen rondkomen als ze werken. Werkprojecten zonder loon moeten met instemming van de

werkzoekende afgesproken worden - zonder dwang - en gekoppeld zijn aan scholing op maat, passen in de weg naar een baan met baangarantie en beperkt zijn in tijd. Er moet worden getoetst op verdringing van betaalde arbeid.

Basisinkomen biedt vrijheid aan het individu en vermindert de behoefte aan een controlerende overheidsbureaucratie. Wij vinden dat een basisinkomen het instrument is voor bestaanszekerheid, rust en ontplooiing. GroenLinks wil landelijk stapsgewijs - binnen acht jaar- het basisinkomen invoeren voor iedereen.

c. PREVENTIEVE JEUGDZORG

GroenLinks wil dat medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin in kaart brengen welke hulpvragen zij tegenkomen en wat er aan de ontstane situatie voorafging. Door inzicht te krijgen in de top 10 aan hulpvragen wordt het makkelijker om zorg in te kopen waarvan verwacht wordt dat deze effectief zal zijn. En door te kijken welke situatie aan de hulpvraag voorafging kan gericht preventief beleid worden ontwikkeld.

d. VOLDOENDE ZORGAANBOD

Het Sint Jans Gasthuis in Weert vervult een belangrijke functie voor onze regio en moet als basisziekenhuis behouden blijven. De spoedeisende hulp is hierbij essentieel.

GroenLinks vindt dat zorgprofessionals meer verantwoordelijkheid en ruimte gegeven wordt op basis van vertrouwen. Zorgverleners willen goede zorg bieden maar worden nu nog te veel belemmerd door registraties die zijn gebaseerd op wantrouwen. Meer vertrouwen helpt ook tegen personeelstekorten; niet alleen bij verpleegkundigen, maar ook bij jeugdhulpverleners en sociale wijkteams.

GroenLinks gaat zich binnen de regio actief inzetten voor het opleiden van zorgpersoneel. Werkzoekenden die niet precies aan de vereiste criteria voldoen kunnen met een goed inwerkplan of met de juiste bijscholing veel van de openstaande vacatures vervullen. Gemeenten kunnen mensen vervolgens carrièrestartgaranties geven.

Mantelzorgers zijn onmisbaar, maar GroenLinks wil dat er oog is voor hun belastbaarheid. Mantelzorgers houden het beter vol als zij ondersteund worden door lotgenotencontact en als zij erop kunnen rekenen dat er bij een crisissituatie snel een oplossing wordt gezocht. We betrekken hen bij de zorgvraag, zetten tijdig 'respijtzorg' in en maken ons hard voor betaalde aanwezigheidszorg. Er komt ook meer aandacht voor jonge mantelzorgers.

e. MEE IN DIGITALISERING

GroenLinks wil dat iedereen die moeite heeft met digitalisering ondersteuning krijgt. GroenLinks denkt hierbij aan cursussen in buurthuizen, digitale hulp aan huis, het controleren op toegankelijkheid en leesbaarheid van overheidssites, en uiteraard het recht op betekenisvol menselijk contact met de overheid, niet alleen online maar ook offline.

GroenLinks wil dat de gemeenten in de regio Midden-Limburg West samen een ethische digitaliseringscommissie invoeren van onafhankelijke experts. Deze commissie kan gemeenten gevraagd en ongevraagd van advies voorzien over nieuwe technologie en het gebruik van data. Bij nieuwe contracten wordt deze commissie om advies gevraagd.

f. TRANSPARANT MELDPUNT

GroenLinks wil dat inwoners die zich ergens zorgen over maken serieus genomen worden. GroenLinks streeft naar een laagdrempelig algemeen meldpunt voor de gemeente Weert. Mensen worden via dit meldpunt verder geholpen als zij vinden dat ze zelf niet goed behandeld zijn, als ze vinden dat iemand anders niet goed behandeld is of als ze een hulpvraag hebben waarmee ze niet bij de huisarts of politie terecht kunnen. Zij kunnen hier terecht met financiële zorgen, of wanneer zij geluidsoverlast of stankoverlast ervaren, energieverstopping of waterverstopping constateren of lucht-, bodem-, water- of milieuverontreiniging, criminele activiteiten of uitbuiting van mensen in een kwetsbare positie vermoeden.

GroenLinks streeft naar een geanonimiseerd overzicht, met datumregistratie, van al deze meldingen op een website. Zo wordt inzichtelijk hoe we samen de regio leefbaarder en leuker kunnen maken. Op deze manier halen we eventuele misstanden uit de anonimiteit en kunnen alle inwoners meedenken over oplossingen.

g. VEILIGHEID

Veiligheid op straat is essentieel voor kinderen én volwassenen. GroenLinks wil geen verkeersslachtoffers meer. Het aantal fietsers dat overlijdt door een botsing met een auto moet naar nul. Het aantal ernstig gewonde slachtoffers onder fietsers moet met 50% omlaag. Daarom maken we aparte fiets- en wandelstroken en treffen we

snelheidsbeperkende maatregelen daar waar dat nodig is en waar dat kan, zoals een maximumsnelheid van 30 km/uur binnen de bebouwde kom.

Overal waar verkeer elkaar kruist moet het veilig zijn ingericht. De meest veilige kruispunten zijn rotondes en daarna voorrangskruisingen zonder verkeerslichten. Ook onze twee typerende bruggen over het kanaal moeten veilig zijn. Er mag geen dodelijk afloop meer zijn als iemand in het kanaal te water raakt.

GroenLinks ondersteunt activiteiten die kinderen en nieuwkomers helpen om te leren fietsen en die ervoor zorgen dat ouderen kunnen blijven fietsen. Kinderen worden gestimuleerd om naar school te fietsen.

GroenLinks pleit ervoor bij werkgevers, dat werknemers een vergoeding voor fietskilometers, een aantrekkelijke regeling voor leasefietsen of een fiets van de zaak krijgen. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld.

Als inwoner van Weert wil je je veilig voelen. Om de georganiseerde misdaad tegen te gaan, moeten we onder meer inzetten op informatietechnologie en business intelligence, met inachtneming van privacywetgeving.

h. ZORG EN HUISVESTING

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van kwetsbare mensen, zoals mensen met verslavings- en GGZ-problematiek. GroenLinks vindt het belangrijk om de zorg 'dichtbij' te organiseren, dit kan door huisvesting anders in te richten en burens, wijkteams en huisartsen nauwer te laten samenwerken zodat mensen zonder directe familie in de buurt niet aan hun lot worden overgelaten.

Mensen met een zorgvraag die samen een woongroep willen vormen, moeten daarvoor de ruimte krijgen. In een woongroep houden mensen optimale zeggenschap over hoe zij hun zorg- en woonomgeving willen inrichten. Als Ja-gemeente denken we mee over mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden.

5. LEEFBARE GEMEENTE

GroenLinks wil eerlijke en betaalbare huisvesting voor iedereen. GroenLinks stuurt actief aan op de bouw van sociale huur- en sociale koopwoningen. Daarnaast wil GroenLinks de huidige voorraad woningen veel creatiever en slimmer benutten, bijvoorbeeld via het splitsen van woningen en het aantrekkelijker maken van doorstroming. We leggen de rode loper uit voor iedereen met alternatieve woonidealen en creatieve oplossingen voor het tekort aan woningen, zoals bijvoorbeeld wooncoöperaties.

Wonen moet bijdragen aan ontmoeting, begrip voor de ander en een meer rechtvaardige, solidaire samenleving. GroenLinks bouwt daarom aan mooie en gemengde wijken. Wijken die prettig leefbaar, veilig en goed bereikbaar zijn, met voldoende groen, speelruimte en voorzieningen. Niemand mag worden uitgesloten of uitgebuit voor een woning. Discriminatie bij het toewijzen van woningen is uit den boze. Iedereen moet in elke wijk of buurt veilig en prettig kunnen wonen.

Slim bouwen doen we energieneutraal en zoveel mogelijk circulair en klimaat adaptief. De ruimte daarvoor zoeken we zoveel mogelijk binnen de huidige gebouwde omgeving. Hierdoor sparen we de groene ruimte en biodiversiteit, geven we de bestaande gebouwde omgeving een 'boost' en dragen we bij aan gezonde mobiliteit zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.

a. IEDERE WIJK EN IEDER DORP TELT

GroenLinks is voorstander van gemengde wijken en dorpen. GroenLinks wil een huisvestingsbeleid waarbij niet alleen dure koopwoningen gebouwd worden maar ook veel kleine, betaalbare, duurzame en alternatieve woonoplossingen worden gecreëerd. We maken het mogelijk voor corporaties en marktpartijen om locaties te ruilen, zodat corporaties kunnen bouwen in buurten waar marktpartijen domineren en nauwelijks sociale huur is, en andersom.

We stimuleren het verbouwen van bestaande gebouwen tot duurzame wooneenheden. Veel kleine dorpskernen kampen met een tekort aan starterswoningen, waardoor jongeren na hun opleiding vertrekken en de dorpskern vergrijsd en leegloopt. We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een beter passende woning in de eigen buurt. Hierdoor verbetert de woonsituatie van ouderen én komen er meer grotere woningen beschikbaar voor gezinnen en starters. Cruciaal daarbij is dat ouderen in hun nieuwe woning niet méér gaan betalen.

b. EERLIJKE EN BETAALBARE HUISVESTING

We pakken het uitbuiten van huurders aan. Voor het verhuren van een woning of kamer is een verhuurdersvergunning verplicht. Wie huurders uitbuit, niet zorgt voor fatsoenlijke woonomstandigheden of discrimineert bij het toelaten van huurders, verliest zijn of haar vergunning.

We stellen een huurplafond en een maximale huurstijging in voor nieuwe huurwoningen in de vrije sector. Het huurplafond wordt gekoppeld aan een bepaald aantal vierkante meters, om te voorkomen dat de lagere maximale huurprijs leidt tot kleinere woningen.

Woningen zijn geen handelswaar. Daarom voert GroenLinks een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding in voor nieuwe koopwoningen, waarbij het niet langer wordt toegestaan om nieuwbouwwoningen op te kopen voor verhuur, of om deze direct weer voor een hogere prijs door te verkopen.

Alle nieuwbouw bestaat uit minimaal 35% sociale huurwoningen en minimaal 30% woningen uit het middensegment (koop en huur). Op deze manier breiden we het aantal woningen voor starters, senioren, minima en mensen met een middeninkomen

uit en komt de woningvoorraad beter in balans.

In Weert zijn volgens Wonen Limburg 600 extra sociale huurwoningen nodig waarvan er nog 473 moeten worden gepland en gerealiseerd vóór 2030. Vervangende sociale huurwoningen die nodig zijn voor het realiseren van de gebiedsvisie Keent en Moesel zijn hierin nog niet meegeteld. GroenLinks wil dat de gemeente nog voor het einde van 2022 alle locaties aanwijst waar deze nog niet geplande sociale huurwoningen komen. Alleen zo kan de wachttijd voor een sociale huurwoning worden teruggebracht naar 1.5 jaar.

c. ALTERNATIEVE WOONVORMEN

De gemeente Weert is een Ja-gemeente, die open staat voor mogelijkheden en initiatieven op het gebied van wonen volgens het principe 'ja, mits', in plaats van 'nee, tenzij'.

Om de woningnood te lenigen, stimuleert en faciliteert GroenLinks ook alternatieve woonvormen zoals coöperaties, woon-zorgclusters en woongroepen. Het kan gaan om woonvormen waarin 'leunende' en 'steunende' bewoners samenwonen, voorzieningen delen en gezamenlijk het beheer voeren van het woonproject. Denk bijvoorbeeld aan mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen, jonge statushouders, ouderen met of zonder zorgvraag en gemotiveerde bewoners die worden geselecteerd op basis van hun motivatie om bij te dragen aan de buurt en de burens. Wooncoöperaties geven mensen meer zeggenschap over hun woonsituatie en kunnen een antwoord vormen op het tekort aan woningen voor bepaalde groepen, zoals starters.

Als het aan GroenLinks ligt, staat de gemeente open voor het bouwen van flexwoningen op eigen gemeentegrond en het faciliteren van de bouw op particuliere grond. Voorwaarde is wel dat bewoners na een aantal jaar doorstromen naar een permanente woning. Flexwoningen zijn tijdelijk op tenminste één van de volgende aspecten: de woning zelf, de bewoning (via een tijdelijk huurcontract) of het tijdelijk gebruik van de locatie. Het is van belang flexibele woningen niet alléén beschikbaar te stellen voor mensen met een zorgvraag, om stigmatisering te voorkomen. Bewoners van tijdelijke woningen krijgen een volwaardig huurcontract en stromen na een paar jaar door.

d. INBREIDING – GEEN UITBREIDING VAN BEBOUWING

We bouwen binnen de grenzen van de huidige bebouwing. Dit heeft voordelen boven 'bouwen in het weiland': groene ruimte blijft behouden, er is geen extra infrastructuur nodig voor (openbaar) vervoer en elektriciteit, er komt geen extra autoverkeer omdat voorzieningen, sport en werk over het algemeen via openbaar vervoer of de fiets bereikbaar zijn.

Inbreiding voegt iets toe aan de huidige bebouwing, deze wordt aantrekkelijker dankzij herstructurering en nieuwbouw. Daarnaast worden openbaar vervoer en bestaande voorzieningen beter benut, waardoor het makkelijker wordt deze te ontwikkelen en te verbeteren. Het verdichten van dorpen kan helpen om winkels, scholen en sportclubs in stand te houden.

Door het splitsen en aanpassen van bestaande woningen, beter gebruik van restructuurruimte voor kleinschalige woonvormen, herstructurering en gebruik van vrijgekomen ruimte door kantoor- of bedrijfspanden die leegstaan of boeren die stoppen met hun bedrijf, kunnen we sneller die woningen toevoegen waaraan de komende decennia de grootste behoefte is: één- en tweepersoonswoningen, woningen voor starters en ouderen, en nieuwe woonvormen.

Indien uitbreiding niet te vermijden is, bijvoorbeeld als inbreiding aantoonbaar ten

koste zou gaan van groene ruimte en leefbaarheid, bouwen we buiten de rode contour uitsluitend op landbouwgrond. Natuur laten we te allen tijde met rust.

e. AUTOLUWE NIEUWBOUW

Bij nieuwbouw zet GroenLinks in op bereikbaarheid met het openbaar vervoer en de fiets. Waar dat mogelijk en logisch is, verlagen we daarbij de parkeernorm. Op die manier dalen de kosten voor ontwikkelaars: ze hoeven minder te investeren in veelal onrendabele parkeerplaatsen. Het geld dat bespaard wordt door deze lagere investeringskosten kan ingezet worden voor het opzetten van een duurzaam mobiliteitsnetwerk met minder vervuilende auto's.

f. BETERE HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

GroenLinks wil dat de gemeente een beleidsplan opstelt voor huisvesting van arbeidsmigranten. Uitgangspunt is hierbij dat arbeidsmigranten die in goede omstandigheden kunnen wonen beter integreren met hun omgeving. GroenLinks vindt dat bedrijven pas nieuwe arbeidsmigranten mogen aanstellen als er fatsoenlijke huisvesting voor hen beschikbaar is. We zetten in op menswaardige huisvesting met kwalitatief hoogwaardige logiesvoorzieningen en strikte afspraken met werkgevers/uitzendbedrijven. Door in een vroeg stadium met alle betrokkenen in gesprek te gaan, leidt de komst van arbeidsmigranten niet tot angst voor verdringing van lokale woningzoekenden of tot overlast maar tot een beter begrip voor elkaar.

6. LEVENDIGE GEMEENTE

De kracht van Weert ligt niet alleen in het bourgondische, de mooie historische panden, en de prachtige natuur, maar ook in de creativiteit en talenten van al onze inwoners. Weert kent vele culturele organisaties en initiatieven waar we trots op mogen zijn. De Weerter kermis, Bospop, RICK en de Bosuil zijn enkele voorbeelden. Toch ziet GroenLinks mogelijkheden om de cultuursector te versterken.

Weert mag meer de regie nemen en zorgen dat nieuwe en bestaande activiteiten elkaar versterken. Weert krijgt zo een duidelijk cultureel imago. Jongeren en nieuwkomers worden hier actief bij betrokken. Weert wordt het bruisend centrum voor de hele regio op het gebied van cultuur.

GroenLinks wil Weert aantrekkelijker maken voor jongeren, in het bijzonder de theoretisch opgeleiden. GroenLinks is ervan overtuigd dat we door slimmere samenwerking meer financiële armslag kunnen creëren als gemeente. Zo kunnen we zorgen voor meer groene en sociale werkgelegenheid en meer starterswoningen, waardoor meer jongeren in de regio zullen blijven.

Hoewel Weert veel te bieden heeft, hebben we ook nog veel te ontwikkelen. Hiervoor is een stevige lobby richting Den Haag nodig. GroenLinks wil door middel van projecten en subsidies een impuls geven aan cultuur, sport, duurzame mobiliteit, groene en leefbare wijken en dorpen.

Door goede samenwerking tussen overheden, inwoners, bedrijven, culturele initiatieven en sportverenigingen, kunnen we veel bereiken. We dagen iedereen uit om mee te denken en ideeën te ontwikkelen. Samen maken we deze regio!

a. PRIKKELENDE KUNST EN CULTUUR

Om te genieten van kunst en cultuur komen mensen samen. Verhalen en ervaringen worden gedeeld en op deze manier wordt bijgedragen aan het Bruto Nationaal Geluk! Om je eigen identiteit volledig te kunnen ontwikkelen moeten je, liefst zo vroeg mogelijk, kennismaken met kunst & cultuur. De kunst & cultuursector heeft een belangrijke bijdrage aan de economie. Het maakt de leefbaarheid van de omgeving aantrekkelijker en zorgt voor een actief gebruik van die omgeving, waardoor ook andere sectoren profiteren.

Door het onderwijs krijgt iedereen, geen leerling uitgesloten, de kans om in aanraking te komen met kunst en cultuur en zich hiermee te vormen en te ontplooiën. Kunst plaatst ervaringen, gevoelens, gedachten en ideeën in een ander perspectief. Kunst kan een verbeelding zijn van bijvoorbeeld een emotie of kan een reactie zijn op een politiek of maatschappelijk kwestie. Kunstenaars zijn in staat compleet andere of nieuwe werkelijkheden te scheppen. Door kunst- en cultuur(geschiedenis) leren leerlingen zichzelf, de omgeving, de maatschappij en de wereld te ontdekken en begrijpen. In een cultureel diverse samenleving is het van belang dat leerlingen elkaars cultuur leren kennen en zich daartoe weten te verhouden en daarover met elkaar communiceren. Leerlingen leren door, met en over kunst en cultuur.

GroenLinks ziet dat de beloning voor kunstenaars en cultuurmakers vaak niet in verhouding staat tot het werk dat zij verrichten en de waarde die zij hebben voor de samenleving. GroenLinks wil dat er alleen nog geïnvesteerd wordt in organisaties die zich aan de Fair Practice Code houden en het Fair Pay principe invoeren. Niet alleen op papier, daadwerkelijk in de praktijk! We willen daarvoor het cultuurbudget verhogen. Ook medefinanciers wordt gevraagd zich aan de code te houden. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door bij lokale kunst- en cultuuropdrachten

een eerlijke beloning te betalen.

b. WEERT REGISSEERT CULTUURANBOD

GroenLinks wil ruim baan blijven geven aan nieuwe initiatieven, én wil de bestaande culturele organisaties hierbij betrekken opdat programma's beter afgestemd worden. Culturele initiatieven moeten elkaar versterken en niet beconcurreren. De leeftijdsgroep van 16 tot 35 jaar wordt actief betrokken bij culturele initiatieven. Hetzelfde geldt voor nieuwkomers. Samen bouwen we aan een cultureel imago dat specifiek is voor Weert.

Alle culturele activiteiten zijn makkelijk toegankelijk voor iedereen. Op één website ziet iedereen die dat wil in één overzicht waar je wanneer moet zijn voor culturele activiteiten. Een avondje naar het Munttheater of Theater de Huiskamer of een rondleiding door de stadsgidsen van Weert? Je vindt het gewoon tussen de films in de Gotcha!

Het Cwartier is een creatieve broedplaats voor tal van kleine organisaties. GroenLinks vindt het belangrijk dat het Cwartier blijft bruisen, zodat creatieve, culturele en innovatieve ondernemers een plek hebben om elkaar te ontmoeten en te blijven inspireren.

c. CULTUREEL ERFGOED BESCHERMEN

GroenLinks wil dat het Weertse cultureel erfgoed beschermd wordt. Zo zijn er niet veel historische monumenten meer in Weert en deze verdienen het beschermd te worden.

Weertse cultuur als de Vasteloavondj, de Kermis, Antje van de Statie, de Schutterrijen, de Weerter vlaai en het Weerter dialect verdienen extra aandacht om behouden te blijven.

GroenLinks betreurt het dat veel kostbaar cultureel erfgoed verkocht is aan projectontwikkelaars. GroenLinks wil dat de Lichtenberg een levensvatbare functie krijgt, die het openlucht theater weer publiek toegankelijk maakt. GroenLinks wil verder dat de gemeente zich actief ervoor inzet dat er een nieuwe maatschappelijke

bestemming gevonden wordt voor het KMS-terrein. Er kan bijvoorbeeld een zorginstelling, een Rijksdienst of een onderwijs- of onderzoeksinstituut gevestigd worden, eventueel met een betaalbare studentencampus. De aanwezige sportfaciliteiten kunnen door medewerkers of studenten gebruikt worden. Er kunnen nette kamers met de benodigde faciliteiten tegen een betaalbare prijs worden aangeboden met een goede ontsluiting op het openbaar vervoer. Ook sociale woningbouw behoort wat GroenLinks betreft tot de mogelijkheden.

d. SAMEN BEWEGEN: GEZOND ÉN SOCIAAL

Sportverenigingen dragen niet alleen bij aan het gezond bewegen, ze zorgen ook voor ontmoeting. GroenLinks wil ook de verbinding tussen sport en sociale vraagstukken te zoeken. Mensen met een beperking of met beperkte financiële middelen moeten ook kunnen sporten.

GroenLinks kiest ervoor om meer focus te leggen op breedtesport dan op topsport. Grote sportevenementen zijn welkom maar wel als alle inwoners van de regio Weert hiervan kunnen genieten en het een impuls geeft aan de breedtesport.

GroenLinks pleit voor een transparante begroting. Een groot gedeelte van het budget zit vaak in gebouwen. Voor GroenLinks geldt: meer geld voor sporten en bewegen en minder voor gebouwen. Sportfaciliteiten kunnen vaak gedeeld worden met andere verenigingen of beschikbaar gemaakt worden voor aanvullende activiteiten.

e. JA VOOR GROENE, SOCIALE EN CULTURELE INITIATIEVEN

GroenLinks zet zich in voor een gemeente waar in elke wijk of dorp op elk gebied nieuwe initiatieven opbloeien. Initiatieven die wellicht niet financieel maar wel op andere manieren gefaciliteerd worden door de gemeenten. Zo kan bijvoorbeeld de leegstand van gebouwen worden gebruikt om groene, sociale of culturele initiatieven van de grond te krijgen.

GroenLinks pleit ervoor, dat kunst & cultuur ook in het Sociaal Domein wordt ingezet. Vaak speelt gezamenlijke betrokkenheid en mogelijkheid tot participatie een grote rol in community art. Denk hierbij aan het stimuleren van sociale cohesie en leefbaarheid in dorp of wijk, het bevorderen van mentale gezondheid en zelfvertrouwen, het bestrijden van eenzaamheid, zingeving en het (opnieuw) verbinding maken met de maatschappij. GroenLinks zet in op het versterken en verbinden van betrokken partijen en het transparanter en toegankelijker maken van financiering.

GroenLinks ziet graag initiatiefnemers en ondernemers die de gemeente uitdagen als zij bepaalde taken slimmer of goedkoper kunnen uitvoeren. Deze initiatieven volgen zelden de structuren van de gemeenten dat is net wat het zo interessant maakt. De gemeente zal dan ook buiten de financiële en organisatorische kaders moeten denken om deze initiatieven mogelijk te maken.

f. DIVERSITEIT KLEURT ONS LEVEN

GroenLinks staat voor een regio waar diversiteit gevierd wordt. Niet je afkomst, sekse of geaardheid telt, maar wie je als persoon bent en wat je doet. Discriminatie, geweld en uitsluiting passen hier niet bij. Vooroordelen bestrijd je door het gesprek aan te gaan. GroenLinks werkt samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving. Hiervoor komt ook aandacht op scholen, bij verenigingen en bij bedrijven. GroenLinks vindt het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt in Weert.

GroenLinks wil dat de gemeente actief en structureel beleid voert tegen elke vorm van discriminatie. De gemeente ondersteunt lokale initiatieven en stelt hiervoor structureel middelen ter beschikking. De gemeente Weert draagt proactief uit dat Weert een regenboogstad is in haar communicatie. Ook neemt zij proactief een voorbeeldfunctie in op het gebied van seksuele en genderdiversiteit. In de communicatie met haar

burgers gebruikt de gemeente genderneutrale taal, zodat iedere inwoner zich aangesproken voelt. In Weert wordt een diversiteitsraad opgericht die signaleert en de gemeente adviseert op het gebied van diversiteit en emancipatie.

Ter versterking van de positie van mensen met een beperking zet GroenLinks zet vol in op de uitvoering van het VN-verdrag 'Handicap'. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie maken we toegankelijker en bereikbaar voor mensen met een lichamelijke, zintuiglijke, mentale en/of verstandelijke beperking. We hebben speciale aandacht voor kinderen met een beperking; zij moeten in de buurt naar school en speeltuinen kunnen. Paden en oversteekplaatsen zijn breed en veilig. Blinden en slechtzienden kunnen zich veilig verplaatsen. Voor mensen die slecht ter baan zijn, zijn voldoende zit- en rustmogelijkheden. In het centrum zijn voldoende openbare toiletvoorzieningen. In Weert wordt de auto geweerd, maar er is altijd voldoende parkeerruimte voor minder validen, zonder dat hiervoor onredelijk hoge vergoedingen worden gevraagd.

7. FINANCIËN OP GROEN

De gemeenten Weert, Nederweert en Leudal investeren samen in een stevige lobby om meer groene werkgelegenheid naar deze regio te halen. Door te investeren in bestuurlijke en ambtelijke capaciteit voor strategen en subsidiologen kunnen volgens GroenLinks nieuwe financieringsbronnen en meer subsidies beschikbaar komen vanuit de Provincie, het Rijk en/of de Europese Unie. Op deze manier kan een (deel van een) Rijksdienst of een Onderwijs- of Onderzoeksinstelling naar onze regio gehaald worden en kunnen proeftuinen, pilots en experimenten in onze regio gerealiseerd worden. GroenLinks wil minder geld uit te geven aan gecontracteerde ambtenarencapaciteit. Door een slimmere samenwerking tussen Leudal, Nederweert, Weert en Cranendonck kan de ambtelijke organisatie professioneler, flexibeler en efficiënter worden.

GroenLinks wil dat de gemeente Weert minder geld besteedt aan projecten die alleen maar gaan over de buitenkant of om Weert "op de kaart te zetten". Als de gemeente geld geeft aan vrijwilligersorganisaties maar vooral aan professionele organisaties (hier vallen ook De Risse en Punt Welzijn onder) moeten prestatieafspraken worden gemaakt op sociaal en/of groen gebied. Hierover wordt vervolgens ook verantwoording afgelegd. De gemeente Weert geeft geen geld meer uit aan dure projecten waar inwoners geen behoefte aan hebben en waar geen prestatieafspraken tegenover staan. GroenLinks wil dat de gemeente een lerende organisatie wordt. GroenLinks wil dat de lokale rekenkamer beleid vooraf en achteraf onderzoekt en dat de aanbevelingen worden overgenomen. Zo kan het verspillen van gemeenschapsgeld in de toekomst worden voorkomen.

De gemeenteraad moet ook kritisch zijn op haar eigen uitgaven. De maximale vergoeding voor raadsleden en wethouders is vastgelegd in wettelijke richtlijnen en GroenLinks vindt dat deze richtlijnen moeten worden gevolgd.

GroenLinks vindt dat alle leges kostendekkend moeten zijn, maar ook niet hoger dan dat.

De hondenbelasting mag in Weert dalen naar een vast bedrag per hond per jaar. Het geïnde geld voor de hondenbelasting moet geheel ten goede komen aan honden-ravot-terreinen of aan het bestrijden van overlast door hondenpoep.

De Onroerend Zaakbelasting mag in Weert licht stijgen.

De afvalstoffenheffing in Weert moet een variabel deel krijgen.

GroenLinks wil onderzoeken of de rioolheffing verminderd kan worden voor huishoudens die geen hemelwater meer lozen op het riool en minder dan 10% van hun perceel belegd hebben met tegels of bestrating.

De gemeente Weert investeert in reserves voor het sociaal domein, de energietransitie en vergroening.

Inwoners worden van harte uitgenodigd om mee te denken over slimme besparingen.